
РЕШЕНИЕ

КАРАР

12.10.2022 ел

№ 71

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлеге депутаты статусы турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлеге Советы

Карар кылды:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлеге депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлеге Советының 2016 елның 4 маендагы 24 номерлы, 2018 елның 14 ноябрдәгә 109 номерлы карарлары үз көчен югалткан дип санарга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы <http://pravo.tatarstan.ru> хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында «Норматив документлар» бүлегендә урнаштырырга www.mendeleevsk.tatar.ru

Монай авыл жирлеге
Советы рәисе

Р.М.Кириллов

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Монай авыл жирлеге Советының
2022 елның 12 октябрдәгә
71 номерлы карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының
Монай авыл жирлеге депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлеге советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрен билгели.

1 статья. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлеге советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлеге советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

2 статья. Депутатның вәкаләтләре чоры

1. Депутатның вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрактан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлеге Советы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре чоры «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутатның вәкаләтләре түбәндәгә очракта вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкалар;

3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылса;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;

5) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;

6) Россия Федерациясеннән даими яшәү урынына чыгу;

7) чит ил гражданының жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы булган Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы булу, Россия Федерациясе гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы йә Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе нигезендә

жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы булган чит ил гражданы яисә Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсе нигезендә яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә башка документ булу хокукы булган чит ил гражданы гражданлыгы;

8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жиберү;

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләр үтәлмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очрақларда.

13) жирлек башлыгы, жирлекнең вәкилләкле органы депутаты буларак аның вәкаләтләрен туктату.

2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлегә Советының депутатның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлегә Советы сессияләре арасында барлыкка килсә, - мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президентының депутатның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы гаризасы белән мәрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән очракта, әлегә гаризаны Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлегә Советына кергән көн була.

4 статья. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатка аның шәхесен һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлегә советы депутатының вәкаләтләрен раслаучы төп документы, шулай ук күкрәк билгесе булган таныклык, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында кулланыла.

2. Депутатның таныклык һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвирламасы Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлегә советы тарафыннан раслана.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген үзенең депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән бергә алып бара, моңа «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә уставында билгеләнгән очрақлар керми.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлегә рәвешләре түбәндәгеләр:

а) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлегә Советы утырышларында катнашу;

б) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлегә Советының комиссияләре эшендә катнашу;

- в) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге советы карарлары проектларын карауга кертү;
- г) депутат гарызнамәсен кертү;
- д) депутат мөрәҗәгатен җибәрү;
- е) дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;
- ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданныр хокукларын бозуның ачыкланган очракларын кичекмәстән кисәтү чараларын күрүнә таләп итеп мөрәҗәгать итү;
- з) сайлаучылар белән эш;
- и) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
- к) территорияль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутатның эшчәнлегә шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге» муниципаль берәмлегә Уставында, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге утырышларында депутатның катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы утырышларында шәхсән үзе катнаша.

2. Депутат авыл җирлеге Советының утырышлар уздыру вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында вакытында хәбәр итә, шулай ук әлегә мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны авыл җирлеге Советы [Регламенты](#) нигезендә ала. Авыл җирлеге Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук авыл җирлеге советына хәбәр итә ,

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл җирлеге Советына хәбәр итә.

3. Депутат түбәндәгеләргә хокуклы:

1) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советында комиссиясендә сайларга ,тиешле вазыйфага сайланырга,

2) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге советын карау өчен сораулар бирергә;

3) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге советы тарафыннан төзелә торган органнарны һәм авыл җирлеге Советы тарафыннан сайланучы (билгеләнеп куела, килештерелә) вазыйфаи затлар кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер белдерергә;

4) хокук иҗат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советының хокукый актлары проектларын кертәргә;

5) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл җирлеге Советының карарлар проектларына һәм башка актларына төзәтмәләр кертү, көн тәртибенә карата тәкъдимнәр һәм искәртмәләр кертәргә;

6) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы утырышында Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл җирлеге Советы каршында хисап яисә хисап бирүче яисә вазыйфаи зат мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертәргә;

7) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы [Регламентында](#) билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы утырышларында, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия граждандарның мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советының утырышлар беркетмәләренең эчтәлегенә белән танышырга.

4. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге советы утырышында депутат тарафыннан әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәртмәләр Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советының тиешле комиссиясә тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл җирлеге Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге советы комиссияләренең эшендә шәхсән катнаша, ул шуларның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм киңәш бирү тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. депутатның Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы * һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үз компетенцияләре чикләрендә үтәргә тиеш.

2. Депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы яисә аның комиссияләре кушуы буенча муниципаль берәмлек чикләрендә булган оештыру-хокукый формаларына һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советының Җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары тарафыннан үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Әлеге йөкләмәнең үтәлеше нәтиҗәләре турында депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл җирлеге Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 статья. Депутат гарызнамәсе

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл җирлеге Советының утырышларында депутат җирле үзидарә органнарына, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советы тарафыннан төзелә яисә сайлана торган башка органнар җитәкчеләренә, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр җитәкчеләренә аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутат гарызнамәсә белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат гарызнамәсә - депутат мөрәҗәгәте, ул Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге советы карары буенча

депутат гарызнамәсе дип таныла. Депутат гарызнамәсе турындагы тәкъдим Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге советы [Регламентында](#) билгеләнгән тәртиптә депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм игълан ителә.

3. Җирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә депутат таләбе юлланган учреждение җитәкчесе аңа Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы билгеләгән срокны алган көннән алып _____ көннән дә соңга калмыйча язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Җавап органнар җитәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение җитәкчесе тарафыннан имзаланырга тиеш, аңа депутат гарызнамәсе җибәрелә, яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имза салынырга тиеш.

4. Сорау инициаторы гарызнамәдә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнашырга _____ хокуклы Аларны карау көне турында гарызнамә инициаторы алдан ук, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советы җирле үзидарә органын, җирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яисә учреждение җитәкчесен Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл җирлеге советы билгеләгән вакытка депутат гарызнамәсе буенча кабул ителгән карарның үтәләше турында язма җавап бирүне йөкләргә хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәҗәгатә

1. Депутат мөрәҗәгатә дип депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение җитәкчеләренә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан оештыру-хокукый формаларына һәм иҗтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча, депутат эшчәнлегә белән бәйлә мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язмача мөрәҗәгатә санала.

2. Депутат мөрәҗәгатә депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә җибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары вазыйфаи затларының, оештыру-хокукый рәвешенә һәм иҗтимагый берләшмәләргә депутат мөрәҗәгәтләрән карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәҗәгатенә җавап куелган затлар асылы буенча сораулар мөрәҗәгатендә һәм мөрәҗәгать җибәрелгән вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар мөрәҗәгатен карый, гражданны кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук аена кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат очрашулар вакытында алар белән, шулай ук массакуләм мәгълүмат чаралары аша сайлаучыларга үз эшчәнлегә турында сайлаучыларга хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгәтләрән тәэмин итү чараларын күрә:

алардан кәргән тәкъдимнәрне, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә

аларда булган мәсьәләләргә дәрес чишәргә ;ярдәм итә;
гражданнарны кабул итә;

иҗтимагый фикерне өйрәнә һәм кирәк булганда, тәкъдимнәрне кертә

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, йорт эчендәге территорияләрдә үткәрелә, исемлекне һәм аларны бирү тәртибен Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы билгели.

Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатларның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы депутаты уртак эшчәнлек һәм карала торган мәсьәләләр буенча позиция белдерү өчен төзелә торган депутат фракциясе яисә төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлегенә тәртибе Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл җирлеге советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итә торган тулы хокукка ия.

2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советы депутатның сайлау округындагы эше, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советындагы эше турында, аның тарафыннан Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл җирлеге Советының, аның органнарының карарлары һәм йөкләмәләре үтәләше турында хәбәрән тыңларга хокуклы.

3. Җирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәмне күрсәтәләр, җирле үзидарә органнары эшчәнлегенә турында депутатка мәгълүмат бирәләр, муниципаль берәмлекләренң вәкилләклә органнары эшчәнлегенә турында, муниципаль берәмлекләренң вәкилләклә органнары эшенең барышы турында, иҗтимагый фикерне өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгә хокукы

Үз эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча депутат Менделеевск муниципаль районы территориясендә җирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затлары тарафыннан чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат җирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан аның закон белән саклана торган яшерен эшчәнлегенә белән бәйлә булмаган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат түбәндәгеләргә бурычлы:

- 1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе [Конституциясен](#), федераль законнарны, [Татарстан Республикасы Конституциясен](#), Татарстан Республикасы законнарын, район [Уставын](#), башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;
- 2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итәргә;
- 3) даими рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргә;
- 4) оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә гражданның, оешмаларның, иҗтимагый берләшмәләренең, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының мәрәҗәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга җаваплар бирергә;
- 5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына кимендә бер тапкыр хисап тотарга;
- 6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрен үтәргә;
- 7) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны, бурычларны үтәргә;
- 8) эхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;
- 9) дәүләт серен һәм закон белән саклана торган башка серне сакларга, шулай ук шәхси тормышка кагыла торган белешмәләрен, гражданның абруен һәм абруен, депутатның вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган гражданның абруен һәм абруен абруен фаш итми торган белешмәләрен сакларга;
- 10) ел саен хисап финанс елыннан соң килә торган елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзенә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрен, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрен гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат аңа федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, [район Уставы](#) һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутат түбәндәгеләргә хокукы түгел:

- 1) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлегә белән шөгыльләнәргә;
- 2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәге очраклардан тыш:
 - а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;
 - б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;
 - в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләренең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны, гамәлгә куючысы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) укытучы, фәнни һәм башка ижәт эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә. Бу очракта, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, укыту эшчәнлеге, фәнни һәм башка ижәди эшчәнлек чит дәүләт, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана алмый;

әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаса, Россия Федерациясе территориясендә эш итүче коммерцияле булмаган хөкүмәткә карамаган чит ил оешмаларының һәм аларның структур бүлекчәләренәң идарә органнары, попечительләр һәм күзәтүчеләр советлары, бүтән органнары составына керү;

2. Даими нигездә вәкаләтләргә гамәлгә ашыручы депутат граждан административ яисә жинаять эше буенча йә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллеке очраklarыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм мораль нормаларын төгәл үтәргә тиеш:

1) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлеге советы утырышларында билгеләнгән дисциплинаны һәм регламентны сакларга;

2) башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә керүче гражданнырга карата ихтирамсызлык һәм ихтирам күрсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үзенә мәгълүм булган белешмәләргә, әгәр бу белешмәләр дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итсәләр, фаш итмәскә һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсэн яисә якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләргә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданны эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмаска;

5) депутат бурычларын объектив башкаруда шик тудырырлык гамәлләрдән, белдерүләрдән, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның абруена яисә абруена Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлеге Советына зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләрдән качарга;

6) үз бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килгәндә - бу хакта Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлеге Советы карары белән расланган тәртиптә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтна булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә;

7) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлеге советы билгеләгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлеге Советы йөкләмәсе буенча билгеләнгән комиссиядә карала

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Менделеевск муниципаль районының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арест, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук торак һәм (яки) хезмәт урынын, аларның багажын, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларын, алар тарафыннан кулланыла торган элемент чараларын исәпкә алганда, федераль законнар белән билгеләнә

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң, әйтелгән фикерләре, позициясе өчен жинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки Федераль закон белән каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.